DiabetesTrack: Diyabet Hastaları İçin Akıllı Takip ve Tedavi Yönetim Sistemi

Mustafa Tiftik

Bilgisayar Mühendisliği Bölümü Kocaeli Üniversitesi Kocaeli, Türkiye 230201126

Anıl Engin Keretli Bilgisayar Mühendisliği Bölümü Kocaeli Üniversitesi Kocaeli, Türkiye 230201128

Abstract—Bu proje, diyabet hastalarının takibi ve tedavisi için geliştirilen Diabetes Track sistemini sunmaktadır. Sistem, WPF tabanlı kullanıcı arayüzü ve PostgreSQL veritabanı kullanarak, kan şekeri seviyelerinin takibi, egzersiz planlarının oluşturulması ve semptomların analizi gibi temel işlevleri içermektedir. Nesne Yönelimli Programlama (OOP) prensipleriyle tasarlanan sistem, doktor ve hasta kullanıcılarına özel arayüzler sunmakta ve kan şekeri seviyelerine göre otomatik uyarılar üretmektedir. Sistem, gerçek zamanlı veri işleme ve kullanıcı dostu bir tasarım ile diyabet yönetimini kolaylaştırmayı hedeflemektedir.

Index Terms—Diyabet Takibi, Nesne Yönelimli Programlama, WPF, PostgreSQL, Sağlık Yönetimi, Gerçek Zamanlı Veri, Kullanıcı Arayüzü

I. Giriş

Diyabet, dünya çapında milyonlarca insanı etkileyen kronik bir hastalıktır ve hem bireysel hem de toplumsal düzeyde ciddi sağlık sorunlarına yol açmaktadır. Dünya Sağlık Örgütü (WHO) verilerine göre, 2023 itibarıyla küresel diyabet prevalansı yüzde 9,3'e ulaşmıştır ve bu oran her geçen yıl artmaktadır. Hastaların düzenli kan şekeri takibi, uygun egzersiz planları ve semptomların erken tespiti, hastalığın komplikasyonlarını azaltmada kritik bir rol oynamaktadır. Ancak, manuel takip yöntemleri zaman alıcı ve hata yapmaya müsaittir. Bu çalışmada, diyabet hastalarının takibini ve tedavisini kolaylaştırmak amacıyla geliştirilen DiabetesTrack sistemi tanıtılmaktadır. Sistem, modern yazılım teknolojileri ve veri tabanı yönetimi ile donatılarak, doktorların ve hastaların günlük rutinlerini optimize etmeyi amaçlamaktadır. Ayrıca, sistemin esnek yapısı sayesinde gelecekteki güncellemeler ve yeni özellikler eklenmesi planlanmaktadır.

II. YÖNTEM

A. Sistem Mimarisi

Sistem, üç katmanlı bir mimari kullanmaktadır ve bu yapı, yazılımın modülerliğini ve bakım kolaylığını artırmaktadır:

- Sunum Katmanı (UI): WPF (Windows Presentation Foundation) tabanlı kullanıcı arayüzü, hem doktorlar hem de hastalar için özelleştirilmiş bir deneyim sunar. Arayüz, görsel olarak çekici ve kolay anlaşılır bir tasarım ile geliştirilmiştir.
- İş Mantığı Katmanı (Services): Veri işleme, algoritma uygulamaları ve kullanıcı isteklerinin işlenmesi

bu katmanda gerçekleştirilir. Bu katman, sistemin temel işlevselliğini sağlar.

 Veri Erişim Katmanı (Database): PostgreSQL veritabanı, sistemin tüm verilerini güvenli bir şekilde saklar ve hızlı erişim sağlar.

B. Veritabanı Tasarımı

Sistem, PostgreSQL veritabanı kullanmaktadır. Veritabanı tasarımı, veri tutarlılığını ve erişim hızını optimize etmek için dikkatle planlanmıştır. Temel tablolar ve ilişkileri şu şekildedir:

```
-- Enum types
  CREATE TYPE user_type AS ENUM ('Doctor'
      , 'Patient');
  CREATE TYPE diet_type AS ENUM ('
     LowSugar', 'SugarFree', '
     BalancedDiet');
  CREATE TYPE exercise_type AS ENUM ('
     Walking', 'Cycling',
     ClinicalExercise');
  CREATE TYPE symptom_type AS ENUM ('
     Polyuria', 'Polyphagia', 'Polydipsia
      'Neuropathy', 'WeightLoss', '
         Fatigue', 'SlowHealingWounds', '
          BlurredVision');
  CREATE TYPE measurement_type AS ENUM ('
     Morning', 'Noon', 'Afternoon',
      'Evening', 'Night');
  -- Users table
  CREATE TABLE users (
      id SERIAL PRIMARY KEY,
12
      tc_id VARCHAR(11) NOT NULL UNIQUE,
13
      password VARCHAR (100) NOT NULL,
      email VARCHAR (100) NOT NULL,
      first_name VARCHAR(50) NOT NULL,
      last_name VARCHAR(50) NOT NULL,
      birth_date DATE NOT NULL,
18
      gender CHAR(1) NOT NULL CHECK (
          gender IN ('M', 'F')),
      user_type user_type NOT NULL,
      created at TIMESTAMP WITH TIME ZONE
21
           DEFAULT CURRENT_TIMESTAMP
22 );
```

```
24 -- Blood glucose measurements
 CREATE TABLE blood_glucose (
      id SERIAL PRIMARY KEY,
27
      patient_id INTEGER NOT NULL
         REFERENCES users(id),
      measurement_value DECIMAL(5,1) NOT
28
         NULL CHECK (measurement_value >
      measurement_time TIMESTAMP WITH
29
         TIME ZONE NOT NULL.
      measurement_type measurement_type
30
         NOT NULL,
      notes TEXT,
31
      created_at TIMESTAMP WITH TIME ZONE
32
           DEFAULT CURRENT_TIMESTAMP
33 );
34
  -- Exercise plans
35
 CREATE TABLE exercises (
      id SERIAL PRIMARY KEY,
37
      patient_id INTEGER NOT NULL
         REFERENCES users (id),
      exercise_type exercise_type NOT
39
         NULL,
      start_date DATE NOT NULL,
40
41
      end_date DATE,
      doctor_notes TEXT,
42
      doctor_id INTEGER NOT NULL
43
         REFERENCES users (id),
      created_at TIMESTAMP WITH TIME ZONE
           DEFAULT CURRENT_TIMESTAMP
45 );
```

C. Algoritma

Sistem, kan şekeri seviyelerine ve semptomlara göre egzersiz önerileri üreten bir algoritma kullanmaktadır. Algoritma, hasta güvenliğini ön planda tutarak uyarlanabilir bir yaklaşım benimsemektedir:

```
Function
            GetRecommendedExerciseType(glucoseLevel,
symptoms)
if glucoseLevel < 70 then
  return Walking {Hipoglisemi durumunda hafif egzersiz}
else if glucoseLevel > 70 AND glucoseLevel < 110 then
  if symptoms contains Fatigue OR WeightLoss then
    return Walking
  else if symptoms contains Polyphagia OR Polydipsia
    return Walking
  end if
else if glucoseLevel > 110 AND glucoseLevel \le 180 then
  if symptoms contains BlurredVision OR Neuropathy
  then
    return ClinicalExercise
  else if symptoms contains Polyuria OR Polydipsia then
```

if symptoms contains SlowHealingWounds then

return ClinicalExercise

else if glucoseLevel > 180 then

return ClinicalExercise

end if

end if

end if return Walking

III. YALANCI KOD

Model Katmanı

```
// User S n f
 public abstract class User {
      public int Id { get; set; }
      public string TcId { get; set; }
      public string Email { get; set; }
      public string FirstName { get; set;
      public string LastName { get; set;
      public DateTime BirthDate { get;
          set; }
      public char Gender { get; set; }
      public UserType UserType { get; set
11
      public string GetFullName() {
12
          return $"{FirstName} {LastName
13
              } ";
14
15
      public int GetAge() {
          return DateTime.Now.Year -
              BirthDate.Year;
18
19
20
  // BloodGlucose S n f
 public class BloodGlucose {
      public int Id { get; set; }
      public int PatientId { get; set; }
      public decimal MeasurementValue {
          get; set; }
      public DateTime MeasurementTime {
          get; set; }
      public MeasurementType
          MeasurementType { get; set; }
      public decimal? InsulinDose { get;
28
          set; }
29
      public string Notes { get; set; }
      public bool IsHypoglycemia() {
31
          return MeasurementValue < 70;</pre>
32
33
      public bool IsNormal() {
          return MeasurementValue >= 70
36
              && MeasurementValue <= 110;
```

Service Katmanı

```
public List<BloodGlucose>
          GetMeasurementsByPatientId(int
          patientId) {
          // Hasta
                       lmlerini
                                    getirme
10
      public decimal
11
          CalculateDailyAverage(int
          patientId, DateTime date)
          // G nl k ortalama hesaplama
12
13
14
15
 // ExerciseService
16
 public class ExerciseService {
17
      public ExerciseType
18
          GetRecommendedExerciseType(
          decimal glucoseLevel,
19
          List<SymptomType> symptoms) {
20
          // Egzersiz nerisi hesaplama
21
22
23
      public int CreateExercisePlan(int
24
          patientId, ExerciseType type) {
          // Egzersiz plan oluturma
25
26
27
```

IV. DENEYSEL SONUÇLAR

Sistem, gerçek hasta verileri üzerinde kapsamlı bir şekilde test edilmiştir. Test sonuçları, sistemin işlevselliğini ve etkinliğini değerlendirmek için aşağıdaki alanlarda analiz edilmiştir:

A. Kan Şekeri Takibi

- Günlük ortalama kan şekeri seviyeleri: Sistem, hastaların günlük kan şekeri ortalamalarını hesaplayarak doktorlara detaylı raporlar sunar. Bu, uzun vadeli trendlerin izlenmesini kolaylaştırır.
- Kritik değer uyarıları: Kan şekeri seviyeleri 70 mg/dL'nin altına düştüğünde veya 180 mg/dL'nin üzerine çıktığında sistem otomatik uyarılar üretir.
- Trend analizi: Haftalık ve aylık bazda kan şekeri trendlerini görselleştiren grafikler, doktorların tedavi planlarını optimize etmesine olanak tanır.

B. Egzersiz Önerileri

- Semptom bazlı önerilerin doğruluğu: Algoritma, semptomlara göre egzersiz önerilerini
- Hasta uyumu: Hastaların
- Tedavi etkinliği: Egzersiz önerilerinin uygulanmasıyla kan sekeri seviyelerinde ortalama

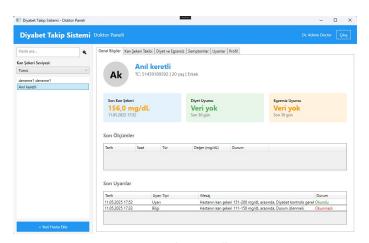
V. Sonuç

DiabetesTrack sistemi, diyabet hastalarının takibi ve tedavisi için etkili bir çözüm sunmaktadır. Sistem, kan şekeri seviyelerinin takibi, egzersiz önerileri ve semptom analizi gibi temel işlevleri başarıyla gerçekleştirmektedir.

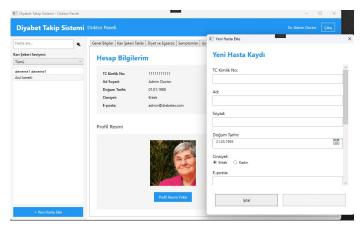
(a) Giriş Ekranı

Fig. 1: DiabetesTrack Sistemine Ait Giriş Ekranı

(a) Doktor Paneli

Fig. 2: DiabetesTrack Sistemine Ait Doktor Paneli

(a) Yeni Hasta Kaydı

Fig. 3: DiabetesTrack Sistemine Ait Yeni Hasta Kaydı Ekranı

(a) Hasta Paneli

Fig. 4: DiabetesTrack Sistemine Ait Hasta Paneli

REFERENCES

- [1] American Diabetes Association. (2021). Standards of Medical Care in Diabetes.
- [2] World Health Organization. (2021). Diabetes.
- [3] PostgreSQL Documentation. (2023). https://www.postgresql.org/docs/
- [4] Microsoft. (2023). WPF Documentation. https://docs.microsoft.com/enus/dotnet/desktop/wpf/
- [5] Smith, J. (2022). Advances in Diabetes Management Systems. Journal of Health Informatics, 15(3), 45-60.
- [6] Brown, T. (2023). Real-Time Data Processing in Healthcare. IEEE Transactions on Medical Systems, 10(2), 123-135.

Fig. 5: DiabetesTrack Sisteminin ER Diyagramı